

ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς ἀλλαχοῦ (σελ. 91) ἐκτίθησι τὴν ἀναλογίαν ταύτην· ὅτι τοῦ ἀνατολικοῦ ὁγμματος ὑπάρχει εἰς ἱερὸς ἐπὶ 614 1/2 κατοίκων, τοῦ δὲ δυτικοῦ εἰς ἐπὶ 29 1/5 κατοίκων!

Ἐν σελ. 56 ἀπαντῶμεν τὴν ἀπελπιστικὴν παρατήρησιν ὅτι ἐν 1700 ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου ἦν 1000 ψυχαί, ἐν δὲ 1841 μόνον 13072, καὶ ὅτι κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἀναλογίαν, θέλει διπλασιασθῇ μόνον μετὰ παρέλευσιν 104 ἐτῶν, ἐνῶ πολλαχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ὁ πληθυσμὸς διπλασιάζεται ἐντὸς 25 ἐτῶν. Ἀλλὰ φρονούμεν ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν παρελθόντων περὶ τοῦ μέλλοντος· καὶ πρέπει ν' ἀναπολήσωμεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀφῆκεν ὀπίσω τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἕκαστος αἰὼν ὑποδιπλασίονα ἀντὶ διπλασίου ἀναδείκνυε τὸν πληθυσμὸν τῆς.

Τὰ προϊόντα, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον, ἡ θρησκεία καὶ ἡ παιδεία, ἡ περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ ἡ νομισματολογία, τὰ καθέκαστα τῆς ὑπηρεσίας, συμπληροῦσι τὸ κατὰ πάντα λόγον ἀξιόστυπτον τοῦτο πόνημα.

Τοῦ Κ. Μαργαρίτου τὸ ἔργον εἶναι ἀναμφιβόλως ἀκλόδον δοκίμιον ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ὡς ἤδη φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅγκου τοῦ φυλλαδίου διαλαμβάνοντος εἰς ἀριθμὸν σελίδων κατὰ τὸ ἡμῖν ἐλάττωον περὶ νήσου 150^{αῖς} μεγαλητέρας. Τὸ ἀναφέρομεν δὲ ἐνταῦθα κυρίως ὅπως περιλάβωμεν εἰς τὸν αὐτὸν ἐπαινον τὴν φιλότιμον πρόθεσιν καὶ τὰς ἀξίους λόγου προσπαθείας τοῦ συντάκτου αὐτοῦ.

Τὸ τρίτον τέλος σύγγραμμα, τὸ τοῦ Κ. Ραγκαβῆ, δὲν δύναται θεαίως νὰ ἔχῃ δι' ἑκάστον τῆς Ἑλλάδος μέρος ἑκτασιν ἀνάλογον πρὸς τὴν ὁ Κ. Δεκιγάλλας ἔδωκεν εἰς τῆς Θήρας τὴν περιγραφὴν, διότι τότε οὐχὶ τρεῖς, ἀλλ' οὐδὲ δεκατρεῖς τόμοι δὲν ἤθελον ἀρκέσει. Πληροῦ ὅμως κενὸν ἐπιχειρητὸν εἰς τὴν ἡμετέραν φιλολογίαν, καὶ προπαρασκευάζει πᾶσαν μέλουσάν πρόδον εἰς τοπογραφικὰς περὶ Ἑλλάδος ἀνακαλύψεις. Αἱ περὶ αὐτῆς εἰδήσεις τῶν ἀρχαίων, καὶ τῶν νέων αἱ ἀξιόλογοι ἐρευναι, εἰσὶν εἰς πολλοὺς πολυτάκεις σπανίους καὶ ἀλλογλωσσους συγγραφεῖς διετπρμέναι, καὶ ἐπομένως ἀνέφικτοι εἰς τοὺς πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἀναγνώστων. Ἡ πάντων λοιπὸν τούτων συνάθροισις καὶ συναρμολόγησις καὶ ἡ ἐξ ἰδίας πείρας αὐτῶν συμπλήρωσις εἶναι τὸ ἀξιόλογον ἔργον ὃ προεκηρύχθη, καὶ ἐν ᾧ θέλει ταμειωθῇ πᾶσα ἡ ὑπάρχουσα ὕλη, εἰς τὴν οἱ μετὰ ταῦτα τοπογραφικὰς ἐρεῖνας ἐπιχειροῦντες νὰ προσθέτωσιν ἐν γνώσει πᾶσαν νέαν αὐτῶν ἀνακάλυψιν.

ΝΕΥΡΙΚΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ. Εἰς ἐν τῶν ταμβακουργείων τοῦ Λουγδούνου, ὅπου εἰργάζοντο ἐξήκοντα περίπου γυναῖκες, μία ἐξ αὐτῶν, ἰλθοῦσα εἰς ῥῆξιν μετὰ τοῦ ἀνδρός τῆς καταλήρθη ὑπὸ νευρικοῦ σπασμοῦ. Μία τῶν συντρόφων τῆς ἔσπευτε νὰ τὴν βοηθήτῃ, ἀλλὰ παράδοξως ὑπέπεσε καὶ αὐτὴ ἀμέσως εἰς τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν. Ἀλλὰ ἐκ τῶν παρευρισκομένων ἦλθον τότε πρὸς τὰς δύο ἀσθενεῖς, ἀλλὰ κατὰ φαινόμενον συμπαθείας τρώοντι ἀκατανόητον, ὅσαι προσήρχοντο, δύο,

ἐπειτα τρεῖς, ἐπειτα πέντε, δέκα, καὶ εἴκοσιν, ὅσαι ἀμέσως ἐκυριεύοντο ὑπὸ νευρικῶν σπασμῶν, καὶ ὅλον τὸ ἐργαστήριον ἤθελον ἐντὸς ὀλίγου γίνεαι ἔρμαιον αὐτῶν, ἀν' οἱ ἐπιστατοῦντες δὲν διέταττον τὴν ἐκκένωσιν αὐτῶν. Τότε δὲ ἐν τῷ ᾧμα ἔπυσαν πάσχουσαι αἱ εὐαίσθητοι ἐργάτιδες.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἱατρικῆς ἀπαξ μόνον ἀπαντᾶται παράδειγμα ἀνάλογον τούτου. Εἰς ἐν ἐκ τῶν γυναικείων νοσοκομείων Λουγδούνου τοῦ Βαταϊκοῦ ἀνερπύη ἐπιδημία σπασμῶν τότεν ἰσχυρὰ, ὥστε ᾧμα μία τῶν ἀσθενῶν ὑπέπιπτεν εἰς αὐτοῦ, ἀμέσως, καὶ χωρὶς οὐδεμίᾳ δυνάμει νὰ δυ-θῇ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, αἱ γείτονές τῆς κατελαμβάνοντο ὑπὸ σπασμῶν καὶ αὐταί, καὶ ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὅλη ἡ αἰθουσα. Ἀλλ' ἂν παράδοξος ἦτον ἡ ἀσθένεια, οὐχ' ἦττον παράδοξος, καὶ, ὁμολογητέον, ὁπωσοῦν αὐθάδης ἦν ὁ τρόπος τῆς θεραπείας, ὃν ἐπενόησεν ὁ περίφημος ἱατρός Βοηράδιος, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν διεύθυνσιν τοῦ νοσοκομείου. Ἐρερεν εἰς τὴν αἰθουσαν πεφυρακτωμένα σίδηρα, καὶ ἠπειλήσεν ὅτι ἀνηλεῶς θέλει καυτηριάσει τὴν πρώτην ἥτις ἤθελε συνταράξει διὰ τῶν σπασμῶν τῆς τὴν κοινὴν ἡσυχίαν. Τὸ ἥρωϊκὸν τοῦτο ἱατρικὸν ἐν τούτοις ὠφέλησε, καὶ, ὡς τοῦ θαύματος! ἔπαυσαν οἱ σπασμοί.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΥΝΩΝ. Ἐν ἀπὸ τὰ πολυπληθέστερα τῶν κατοικούντων τὴν γῆν ζώων, καὶ μάλιστα τῶν συμμεριζομένων μετὰ τῶν ἀνθρώπων τὴν κτήσιν τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν πόλεων, εἶναι, ὡς γνωστὸν, καὶ οἱ ποντικοί. Οἱ ἄνθρωποι, τὰς γαλᾶς συμμάχους λαμβάνοντες, τοὺς πολεμοῦσι πόλεμον ἀσπονδον, ὡς ἐπιβουλευσμένους πολλαχοῦ τὴν ἰδιοκτησίαν των. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀξίον τῶν φώτων τοῦ παρόντος αἰῶνος νὰ ζητηθῶσιν οἱ τρόποι οὐ μόνον πῶς εἰρηνικῶς νὰ συζήσωμεν μετὰ τῶν ἀκάκων τούτων συνοίκων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ καταστήσωμεν τὰς δυνάμεις των ὠφελίμους εἰς τὴν κοινωνίαν; Τοῦτο ἀπεπιράθη γεωστὶ κύριός τις ἐν Κιρκάλδῃ, πόλει τῆς Σκωτίας, ἐνᾷσκήτας δύο μῦς νὰ νήθωσι θαμβάκιον εἰς μικρὰν μηχανήν, ἣν πρὸς τοῦτο ἐρεῖρε καὶ κατεσκεύασεν. Ἐκαστος τῶν μικρῶν ἐργατῶν τούτων, βαδίζων καθ' ἡμέραν δρόμον ἀντιστοιχοῦντα εἰς δέκα μίλια, ἦτοι τέσσαρας ὥρας, δύναται νὰ κλώσῃ 126 κλώστας. Τρέφει δὲ ὁ κύριός των αὐτοὺς μὲν κριθὴν μιᾶς δραχμῆς καὶ τεσσάρων λεπτῶν κατὰ μῆνα, καὶ τὸ καθαρὸν προϊόν τῆς ἐργασίας ἐκάστου τῷ ἀποφέρει κατ' ἔτος 8 δρ. καὶ 4 λεπ.

Τοῦτο βλέπων ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῶν, ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ μέγα κατὰσπημα διὰ δεκαχισχιλίους μῦς. Μεταξὺ τῶν μικρῶν μηχανῶν ἃς θέλουσι κινεῖ αἱ δυνάμεις τῶν ζωαρίων τούτων, θέλει ἀφήσῃ τὸν ἀναγκαῖον τόπον διὰ τοὺς φύλακας καὶ διὰ τοὺς θεατάς. Τὸ δὲ καθαρὸν κέρδος τοῦ θέλει εἶσθαι ἐκ δραχ. 84,000 κατ' ἔτος.